

Yükseköğretimde Sosyal Girişimcilik Yeterliliği Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yükseköğretimde Sosyal Girişimcilik Yeterliliği Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33517>

Özet

Sosyal Girişimcilik Yeterliliği Ölçeği, yükseköğretim düzeyindeki öğrencilerin sosyal girişimcilik alanındaki yeterliliklerini ve potansiyellerini değerlendirmek amacıyla uyarlanmıştır. Bu çalışma, var olan bir ölçeğin Türk yükseköğretim bağlamına uygunluğunu sağlamayı hedefleyen kapsamlı bir adaptasyon ve geçerlik/güvenirlilik çalışmasıdır. Ölçek, öğrencilerin yenilikçi özelliklerini, problem çözme becerilerini ve iş birliği yeteneklerini sosyal fayda yaratma çerçevesinde ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Girişimcilik, Yeterlilik, Yükseköğretim, Ölçek Uyarlama, Likert Ölçeği, Yenilikçi Özellikler.

Yazarlar

Soba, M., Yıldız, E., P.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, yükseköğretim kurumlarında (özellikle Meslek Yüksekokullarında) öğrenim gören öğrencilerin sosyal girişimcilik alanındaki yeterlilik düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde belirlemektir. Bu uyarlama çalışması, uluslararası alanda kullanılan geçerli bir araç Türk eğitim ve kültür yapısına kazandırmayı amaçlamıştır.

Ölçek, öğrencilerin kendilerini sosyal sorunlara çözüm bulma, fırsatlar değerlendirme ve ekip içinde koordinasyon sağlama gibi kritik beceriler açısından nasıl algıladıklarını ortaya koyarak, eğitim programlarının bu yeterlilikleri geliştirmeye yönelik olarak düzenlenmesine katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

Yapı

Ölçek, bireylerin sosyal problemlere yenilikçi yaklaşımlar geliştirme, hedeflere ulaşmada kendini yeterli görme ve iş birliği ortamlarda etkili çalışma becerileri gibi boyutları içeren sosyal girişimcilik yeterliliğini ölçmektedir. Bu yapı, özellikle değişime adapte olabilme ve öngörülemez durumlarla başa çıkma gibi dinamik becerilere odaklanmaktadır. Ölçeğin alt boyutları, bireyin sahip olduğu potansiyeli ve sosyal fayda odaklı iş fırsatları yaratma kapasitesini merkeze alır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları yapıldığı üzere iki ana amaçta gerçekleştirilmiştir. Uyarlama sürecinin ardından, Meslek Yüksekokullarındaki farklı bölümlerinde

okuyan öğrencilere pilot çalışma formu uygulanmış ve maddelerin alt amaçları karşılayıp karşılamadığı ve genel amaca hizmet etme durumu değerlendirilmiştir.

Ayrıca, görünüş ve kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla ölçek maddeleri titiz bir uzman incelemesine tabi tutulmuştur. Bu inceleme sürecinde 3 alan uzmanı, 1 psikolojik danışman ve 1 ölçme değerlendirme uzmanından görüşler alınmış, maddelerin amaca uygunluğu ve anlaşılabilirliği konusunda dönütler sağlanmıştır.

Güvenirlilik

Güvenirlilik analizleri kapsamında, ölçeğin hem tüm maddeleri hem de alt boyut maddeleri için iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach Alfa değerleri test edilmiştir. Bu analizler, ölçeğin tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini göstermiştir. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçmek üzere birbiriyle uyumlu olduğunu teyit etmiştir.

Faktör Analizi

Açıklayıcı Faktör Analizi (EFA) hazırlık aşamasında, verilerin faktör analizi için uygunluğunu değerlendiren Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi uygulanmıştır. KMO genel değeri .93 olarak bulunmuştur. Bu değer .70 üzeri olması (Büyüköztürk, vd. 2018; Hucheson ve Sofroniou, 1999 referanslarına uygun olarak), verilerin faktör analizi için son derece uygun olduğunu ve ölçeğin yapısal geçerliliğinin güçlü olduğunu göstermektedir.

Ölçme Aracı

Test Çeşidi: Uyarılma

Format: Yazılı Anket (Öz Bildirim Ölçeği)

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Popülasyon: Yükseköğretim Öğrencileri (Meslek Yüksekokulu öğrencileri)

Yaş Grubu: Genç Yetkinler (Yükseköğretim çağındaki bireyler)

Popülasyon Detayları: Meslek Yüksekokullarının farklı bölümlerinde okuyan öğrenciler üzerinde pilot çalışma yapılmıştır.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçeği kullanılarak öz bildirim dayalı derecelendirme. Derecelendirme seçenekleri şunlardır: **Tamamen Katılıyorum**, **Katılıyorum**, **Kararsızım**, **Katılmıyorum**, **Kesinlikle Katılmıyorum**.

Ölçeğin orijinal makalesi ve uyarılma detayları aşağıdaki bağlantıda mevcuttur: pbr.co.in. Ayrıca, ölçeğin orijinal PDF dokümanı burada indirilebilir: yuksekogretimde-sosyal-girisimcilik-yeterliliği-ölçeği-toad.pdf

Anahtar Kelimeler

Sosyal Etki, Girişimci Ruh, Sosyal Girişimcilik Yeterliliği, KMO, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ezgi Pelin YILDIZ

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: yildizezqipelin@gmail.com

Yazışma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Ünvanlar, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2020

Ünvanlar ve Ücret: Ölçeğin kullanılması için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

Soba, M. & Yıldız, E., P. (2020). Adaptation of Social Entrepreneurship Competency Scale in Higher Education: A Scale Adaptation Study. **Pacific Business Review International**, 13(3), 96-104.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2018). Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Pegem Akademi.

Hutcheson, G., & Sofroniou, N. (1999). The multivariate social scientist: Introductory statistics using generalized linear models. London: Sage.

Yükseköğretimde Sosyal Girişimcilik Yeterliliği Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Yenilikçi Özellikler Boyutu Örnek Maddeler

Girişimcilik konusunda potansiyelime inanıyorum.

Hedeflerime ulaşmada kendimi yeterli buluyorum.

Fırsatlar yaratabilip, onlardan yararlanabilirim.

Girişimci olabilmek için gerekli bilgilere erişim sağlayabilirim.

Henüz kimse keşfetmeden sorunlara etkili çözümler bulmaktan zevk alıyorum.

Fırsatların problemlerden veya zor durumlardan çıkarılabileceğine inanıyorum.

Projeleri iyileştirmek için öneriler oluşturabilirim; buna katkıyorum.

Birlikli çalışmalarda diğer insanlarla koordine etmeyi severim.

Öngörülemeyen durumlarla başa çıkmak konusunda iyiyim.

Planlar değiştiğinde zorlanmadan doğaçlama çalışarak görevimi yaparım.